

Uniwersytet

Do użytku wewnętrznego nr _____

00034

Marii Curie - Skłodowskiej
w Lublinie

Biblioteka Główna

Informator

listopad –

– grudzień

1975

cras. 14758 / 1975 / [11-12]

I. Ośrodek pracy ideowo-wychowawczej UMCS

Rok akademicki 1974/75 i pierwsze miesiące roku akademickiego 1975/76 były okresem wyjątkowej pracy ideowo wychowawczej w naszej Uczelni. Był to okres końcowego etapu realizacji programu VI Zjazdu PZPR oraz okres ogólnonarodowej dyskusji nad programem dalszego rozwoju budownictwa socjalistycznego w Polsce, programem zawartym w Wytycznych KC PZPR na VII Zjazd.

Wytyczne - w części poświęconej nauce i szkolnictwu wyższemu - stanowią m.in.: "Obecnie główne wysiłki skupić należy na podniesieniu poziomu kształcenia studentów i badań naukowych, na jakości pracy uczelni i umacnianiu ich bazy materialnej. Szkoły wyższe powinny w praktyce realizować zasadę jedności nauczania, wychowania i badań naukowych".

Problemy te były przedmiotem dyskusji na zebraniach sprawozdawczych OOP na poszczególnych wydziałach i w jednostkach organizacyjnych naszej Uczelni, które odbywały się w dniach 24 X - 7 XI 1975 r. W zebraniach tych uczestniczyli członkowie egzekutywy Komitetu Uczelnianego.

Charakter zebrań sprawozdawczych OOP był szczególny, bowiem odbywały się one w okresie przygotowań do VII Zjazdu PZPR, o szczególnym charakterze tych zebrań decydował również fakt, iż dokonywano na nich oceny pracy OOP w ciągu minionego roku sprawozdawczego, dyskutowano sprawy związane z podniesieniem poziomu pracy naukowej i dydaktycznej na wydziałach, dyskutowano sprawy upartyjniania wśród pracowników i studentów poszczególnych wydziałów, podejmowano decyzje zmierzające do podniesienia pracy ideowo-wychowawczej na wyższy poziom, bowiem "... sadaniem wyższych uczelni - mówi się w Wytycznych - jest kształtowanie twórczej,

aktywnej i ideowej osobowości studentów, kształcenie ich dla potrzeb socjalistycznego rozwoju kraju, wyrabianie w nich poczucia odpowiedzialności za ten rozwój, kształtowanie socjalistycznej świadomości i zaangażowanej patriotycznej postawy, rozwijanie ambicji i umiejętności stałego samodzielnego wzbogacania swej wiedzy i kwalifikacji".

Są to zadania, jak wiadomo, nie tylko trudne, ale i niezmiernie odpowiedzialne, którym sprostać muszą nie tylko partyjni nauczyciele akademicy, ale wszyscy pracownicy naszej Uczelni.

Zebrań sprawozdawczych OOP miały charakter otwarty, i ta okoliczność zadecydowała również o wysokiej randze tych zebrań, o tym, że były one forum dyskusyjnym partyjnych i bezpartyjnych pracowników i studentów, forum gdzie porusza się problemy ważne dla wszystkich, gdzie określa się kierunki rozwiązań tych problemów.

Postulaty i wnioski wypływające ze sprawozdań OOP i dyskusji na zebraniach sprawozdawczych znalazły swoje odbicie w referacie i sprawozdawczo-programowym KU PZPR oraz w dyskusji na zebraniu sprawozdawczym POP, które odbyło się w dn. 2 XII 1975 r.

Na zebranie sprawozdawcze przybyli: sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR tow. Ewa Krajewska, kierownik Wydziału Nauki i Oświaty KW PZPR tow. Tadeusz Kącki, sekretarz Komitetu Miejskiego PZPR tow. Wiesława Kulicka. W zebraniu uczestniczyli także goście z Uniwersytetu im. Iwana Franki we Lwowie, tow. doc. dr Ostap Semkiv - zastępca I sekretarza KU KPZR i tow. doc. dr Stepan Makarczuk.

Zebranie sprawozdawcze POP było otwarte i wzięli w nich również udział bezpartyjni studenci i pracownicy Uczelni.

Podstawę do dyskusji stanowił referat sprawozdawczo-programo-

wy Komitetu Uczelnianego wygłoszony przez I sekretarza, tow. dr Kazimierza Wilnińskiego oraz wystąpienie rektora, tow.prof. dr Wiesława Skrzydło.

W obu tych wystąpieniach i w dyskusji podkreślano, że w okresie sprawozdawczym miał miejsce dalszy ilościowy rozwój naszej Uczelni. Zjawisko to jest bardzo niekorzystne, bowiem niesie z sobą niebezpieczeństwo pogłębienia się deficytu przestrzeni dydaktycznej, nadmiernych obciążeń kadry nauczającej oraz narastających trudności związanych z funkcjonowaniem bazy mieszkaniowo-socjalnej dla studentów.

Jednocześnie w okresie sprawozdawczym zostały zintensyfikowane w UMCS procesy jakościowe. Stało się to w znacznej mierze w wyniku inspiracji i przy udziale Komitetu Uczelnianego. Sprawom jakości kształcenia i wychowania poświęcono w minionym roku największą uwagę i wysiłek.

Również podniesienie poziomu badań naukowych znajdowało się w centrum uwagi Komitetu Uczelnianego i władz rektorskich, bowiem w okresie dominacji badań zespołowych rangę naukową każdej placówki badawczej określa jej udział w rozwiązywaniu problemów rządowych, węzłowych i resortowych wchodzących w skład narodowego planu społeczno-gospodarczego.

W minionym roku uczelnia nasza uczestniczyła w 12 problemach węzłowych, w ramach których realizowała 35 tematów. Środki finansowe uzyskane z tego tytułu wyniosły 11 mln zł. Wskaźnik ten postawił UMCS na 8 miejscu w grupie uniwersytetów i szkół ekonomicznych realizujących problemy węzłowe. To miejsce może zadawać na dziś, lecz równocześnie powinno skłaniać do bardziej efektywnych przedsięwzięć w tym zakresie w najbliższej przyszłości.

W chwili obecnej prowadzone są ożywione starania i trwają negocjacje w sprawie włączenia zespołów naukowych naszej Uczelni do programów rządowych oraz problemów węzłowych i resortowych najbliższej 5-letki.

Zgodnie z wytycznymi centralnych i wojewódzkich władz partyjnych i administracyjnych wiele badań prowadzonych przez Uniwersytet miało ścisły związek z praktyką i gospodarką narodową.

Uczelnia nasza uzyskała także ostatnio znaczny postęp w zakresie wynalazczości. W latach 1973-1975 zespoły naukowe i pracownicy Uczelni zgłosili 44 projekty i uzyskali 21 patentów. Dzięki temu UMCS uzyskał w 1974 r. pierwsze miejsce w grupie uniwersytetów zarówno pod względem ilości zgłoszonych wniosków jak i uzyskanych patentów.

Dla dalszego rozwoju badań naukowych w UMCS rzeczą konieczną jest stałe doskonalenie instytucji i metod organizacyjnych, dbałość o właściwą atmosferę wśród pracowników, kształcenie kadry naukowej. Tym istotnym problemom zarówno Komitet Uczelni jak i władze rektorskie poświęciły w ostatnim okresie szczególnie wiele uwagi, wypracowując w wielu wypadkach właściwą linię postępowania.

W pracy wewnątrzpartyjnej można odnotować znamienne procesy jakościowe, które uległy znacznej intensyfikacji w trakcie starannie u nas przeprowadzonej akcji wymiany legitymacji partyjnych. W rezultacie tej akcji wzrosła aktywność znakomitej większości towarzyszy, poprawiły się stosunki międzyludzkie. Należałoby teraz oczekiwać znacznej rozbudowy partii w Uniwersytecie, bowiem stopień upartyjnienia prawie we wszystkich grupach zatrudnionych w UMCS jest dalece niewystarczający. Szczególne zaniedbania wystąpiły w zakresie upartyjnienia studentów studiów stacjonarnych.

Do dnia 18 XI 1975 r. POP liczyła 482 członków i kandydatów. Oznacza to, że w okresie sprawozdawczym liczba członków i kandydatów wzrosła o 40 osób, co stanowi znaczny wzrost - o ponad 9 %.

Organizacja partyjna naszej Uczelni składa się z 9 OOP, z czego 6 działa na wydziałach, jedna w Międzyuczelnianym Instytucie Filozofii i Socjologii, jedna w Administracji i jedna w Bibliotece. Obok OOP rozwijających się w bardzo szybkim tempie mamy również oddziałowe organizacje./O znacznie wolniejszym tempie rozwoju/. Stwierdzenie to odnosi się w szczególności do oddziałowych organizacji na wydziałach Mat-Fiz-Chem. i Biologii i Nauk o Ziemi. Analizując upartyjnienie w przekroju poszczególnych grup możemy stwierdzić niepokojące zjawisko spadku upartyjnienia wśród studentów z 1,8 % do 1,4 %. Szczególnie ostro uwidacznia się to na niektórych wydziałach. I tak np. na Wydziale Prawa i Administracji wskaźnik upartyjnienia zmniejszył się dwukrotnie / z 5,9% do 2,7 %/, na Wydziale Pedagogiki i Psychologii obniżył się z 1,2 % do 0,7 %.

Spadek upartyjnienia studentów związany jest niewątpliwie z odejściem z Uczelni stosunkowo wysoko upartyjnionych grup ostatniego roku studiów oraz naborem znacznie wyższej niż w poprzednich latach liczby studentów na lata pierwsze.

Zdając sobie sprawę z obiektywnych trudności widzimy jednak konieczność wzmocnienia pracy ideowo-wychowawczej wśród studentów tak, aby w ciągu roku akademickiego móc pozyskać co najmniej kilkudziesięciu nowych kandydatów spośród grupy wyróżniających się studentów Uczelni.

W upartyjnieniu pozostałych grup nie notujemy poważniejszych zmian. Niekorzystnie przedstawia się tylko sytuacja na Wy-

dziale BiNoZ, na którym upartyjnianie w grupie pracowników samodzielnych radykalnie spadła w wyniku odejścia niektórych pracowników. Jest to zresztą wydział, na którym - obok Mat-Fiz-Chem - upartyjnianie w grupach pracowniczych jest bardzo niskie.

Zbyt niskie jest też naszym zdaniem - upartyjnianie wśród pomocniczych nauczycieli akademickich na kierunkach społecznych, w szczególności zaś na Wydziale Humanistycznym, gdzie występują zakłady nie zatrudniające ani jednego członka partii. Wysokie upartyjnianie w grupie pracowników samodzielnych, pozwala jednak przypuszczać, że zarówno tu, jak i na wydziałach: Ekonomicznym i Pedagogicznym oraz w Międzyuczelnianym Instytucie Filozofii i Socjologii upartyjnianie w grupie młodszych pracowników wydatnie wzrosło.

Realizacja programu VI Zjazdu PZPR pozwoliła nam na przejście do budowy rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego, gdzie obok problemów ekonomiczno-społecznych na plan pierwszy wysuwają się zadania związane z przyspieszeniem i pogłębieniem rozwoju socjalistycznej świadomości społecznej. W tym kontekście, Wytyczne KC PZPR stawiają przed nami, jako szkołą wyższą, zadania intensyfikowania pracy ideowo-wychowawczej.

Zasadniczym celem pracy ideowo-wychowawczej w Uniwersytecie jest kształtowanie i pogłębienie socjalistycznych postaw i przekonań oraz marksistowskiego światopoglądu studentów, nauczycieli akademickich i wszystkich pracowników Uczelni.

Komitet Uczelniany i jego Egzekutywa dążyły do tego, aby praca ideowo-wychowawcza w Uczelni traktowana w łączności z funkcją naukowo-badawczą i dydaktyczną, została uznana za pierwszoplanowe zadanie Uniwersytetu. Wyrazem tego stał się uchwalony przez Komitet Uczelniany we wrześniu br. "Program pracy ideowo-wychó-

wawozej w Uniwersytecie Marii Curie Skłodowskiej", który następnie przedyskutowany został, w kontekście zadań ideowo-wychowawczych sawartyoh w Wytycznych KC na VII Zjazd PZPR, na sebraniu POP w m-cu paśdzierniku.

Podkreślenia wymaga fakt, że obowiązki wynikające z pracy ideowej i wychowawczej w jednokowym stopniu dotyczą wszystkich nauczycieli akademickich i pracowników Uczelni, partyjnych i bezpartyjnych, przedstawicieli nauk społecznych, jak i matematyczno-przyrodniczych. Te ostatnie muszą w wyższym niż dotychczas stopniu włączać się w proces kształtowania marksistowskiego światopoglądu. Uświadomienie przez nas wszystkich wymaga fakt, iż nie ma działań obojętnych wychowawczo i ideowo.

Jednym z istotnych problemów w sferze pracy ideowo-wychowawczej jest poziom merytoryczny i ideowy zajęć dydaktycznych. Komitet Uczelniany kładzie szczególny nacisk na potrzebę kontroli nie tylko dyscypliny odbywania zajęć dydaktycznych, ich poziomu merytorycznego, ale i ich poziomu ideowego. Problemy dydaktyki, szczególnie w aspekcie wychowawczym i ideowym, muszą być przedmiotem szczególnej troski ze strony poszczególnych egzekutyw OOP oraz władz dziekańskich i dyrektorów instytutów.

Duży walor wychowawczy posiadają bezpośrednie kontakty nauczycieli akademickich i studentów. Szczególna rola wychowawcza przypada więc seminarium magisterskim i dyplomowym oraz pracy z kołami naukowymi. Pomyślnie przebiega proces włączania kół naukowych do prac badawczych instytutów i proces ten powinien być pogłębiony i przyspieszony. Niedostateczne natomiast wydaje się być wychowawcze oddziaływanie samodzielnych pracowników nauki na studentów poprzez seminaria. Niedostateczne jest także bezpośrednie oddziaływanie wychowawcze nauczycieli akademickich na studentów poza zajęciami dydaktycznymi. Konieczne i celowe jest rozszerzenie udziału

pracowników w życiu kulturalnym, organizacyjnym, sportowym i pracy społecznej studentów. W tym względzie Komitet Uczelniany sugerował większą inicjatywność i ofensywność działania SZSP.

Szczególne doniosłe znaczenie ideowo-wychowawcze ma działalność SZSP. Uniwersytecka organizacja SZSP sanotowała na swym koncie znaczne sukcesy. Przede wszystkim wymienić tu należy włączenie się studentów do prac społecznych na rzecz Uczelni pod hasłem "Budujemy własną uczelnię", aktywne działanie wielu kół naukowych, obozy szkoleniowo-wypoczynkowe, wszechstronną pracę ze studentami pracującymi, w tym z nauczycielami podejmującymi studia w Uniwersytecie, działalność kulturalną i samorządową.

W działaniu SZSP występują jednakże i pewne niedomagania. Zasadniczym brakiem jest ciągle szczerza liczba aktywu organizacji. Droga do poprawy sytuacji w tym względzie wiedzie poprzez podniesienie na wyższy poziom kultury pracy organizacyjnej i większe życzliwe zainteresowanie na codzień sprawami aktywu organizacji przez OOP i wszystkich nauczycieli akademickich.

Niedostateczne jest także ideowo-polityczne działanie SZSP, co wyraża się między innymi w braku przemyślanej i skutecznie realizowanej akcji szkoleniowej. Również negatywnie ocenić należy dotychczasową działalność radia akademickiego.

Niedostatki odczuwa się również w działalności samorządowej i pracy wychowawczej w domach studenckich. Wynika to z dotychczasowego sformalizowanego podejścia władz dziekańskich do opieki nad akademikami i braku dostatecznego zainteresowania ze strony SZSP samorządami mieszkańców.

Znaczny postęp osiągnięty został w ostatnim okresie w procesie włączenia studentów do współzarządzania uczelnią. Konieczne jest tu jednak dalsze odformalizowanie podejścia pracowników

i SZSP do problemu współzarządzania.

Realizacja programu pracy ideowo-wychowawczej w Uniwersytecie wymaga od nas wszystkich zajmowania konkretnej postawy partyjnej nie tylko na zebraniach, ale we wszystkich sferach naszego działania na Uczelni.

Komitet Uczelniany pozytywnie ocenił wzrost aktywności naszej organizacji partyjnej, przejawiający się m.in. w nowych formach działania OOP, a także wzroście dyscypliny partyjnej. Poprawiła się bowiem frekwencja na zebraniach partyjnych, wzrosła także systematyczność płacenia składek. Jednak sytuacja w zakresie dyscypliny partyjnej daleka jest jeszcze od ideału.

W najbliższej przyszłości Komitet Uczelniany zamierza poświęcić więcej uwagi kompleksowej ocenie działalności poszczególnych OOP. W chwili obecnej przygotowywane są materiały na posiedzenie plenarne KU PZPR na którym dokonane będzie ocena pracy OOP na wydziałach: Ekonomicznym i Biologii i Nauk o Ziemi.

Egzekutywa KU PZPR pracuje systematycznie - jej posiedzenia odbywają się co tydzień. W szeregu sprawach odbywają się rozszerzone posiedzenia egzekutywy z udziałem np. przedstawicieli SZSP, władz wydziałowych itp. Posiedzenia plenarne Komitetu Uczelnianego odbywają się także regularnie co miesiąc. Przedmiotem zebrań egzekutywy i plenarnych posiedzeń Komitetu Uczelnianego były w okresie sprawozdawczym m.in. sprawy działalności SZSP i problem wzrostu upartyjnienia studentów, program pracy ideowo-wychowawczej w Uczelni i organizacja Uczelnianego Ośrodka Pracy Ideowo-Wychowawczej, sprawy socjalne pracowników i studentów, zagadnienia rozwoju nauk społecznych w UMCS w świetle Tez XVI Plenum KC PZPR.

W okresie sprawozdawczym Komitet Uczelniany i OOP wiele uwagi poświęciły naukom społecznym i ideologicznym rozwijanym w

Uniwersytecie. Nauki te bowiem spełniają szczególną rolę w dziele upowszechniania wśród ogółu studentów i pracowników światopoglądu marksistowskiego, są ważnym elementem pracy ideowo-wychowawczej.

W ostatnim czasie nauki ideologiczne, filozofia i socjologia oraz nauki polityczne stały się czynnikami integrującymi Lubelski Ośrodek Naukowy, bowiem powstały Międzyuczelniane Instytuty Filozofii i Socjologii oraz Nauk Politycznych. Oba te instytuty znajdują się w centrum zainteresowania zarówno Komitetu Uczelnianego, jak i wojewódzkiej i miejskiej instancji partyjnej.

Z wyżej przedstawionych informacji i analiz zdaniem Komitetu Uczelnianego wynikają określone zadania, których realizacja powinna się stać w najbliższym czasie szczególnym przedmiotem działania zarówno POP jako całości, jak i przede wszystkim poszczególnych OOP:

1. dążyć zgodnie z przyjętą uchwałą KU do dalszego umocnienia i organizacyjnego rozwoju partii w UMCS, w szczególności musi nastąpić znaczny wzrost upartyjnienia studentów tak, aby na koniec br. akademickiego mógł być osiągnięty wskaźnik 3%. Powinien również ulec znacznej poprawie stan upartyjnienia młodych pracowników nauki;
2. egzekutywy OOP na wszystkich wydziałach winny poświęcić więcej uwagi działalności SZSP. Należy doprowadzić do organicznego zespolenia działalności młodzieżowej z partyjną;
3. w zakresie pracy ideowo-wychowawczej powinien być konsekwentnie realizowany program przyjęty przez KU PZPR we wrześniu br. Należy przedsięwziąć praktyczne kroki dla wprowadzenia tego programu w życie, zarówno w działalności partyjnej i młodzieżowej, jak i w codziennym funkcjonowaniu władz akademickich;

4. Komitet Uczelniany i egzekutywa OOP powinny inspirować przedsięwzięcia skierujące do jakościowego rozwoju Uczelni, przeciwdziałając równocześnie dalszemu rozwojowi ilościowemu. Poważnego rozważenia wymaga postulat pewnego zmniejszenia limitu przyjęć na niektórych kierunkach studiów. Należy konsekwentnie dążyć - i pomagać tu władzom akademickim - do wewnętrzne- go umocnienia Uczelni, do polepszenia jej funkcjonowania, do wzrostu dyscypliny wśród pracowników wszystkich grup zatrudnio- nych w Uniwersytecie.

Ideologiczna i wychowawcza działalność partii ma teraz szczególne znaczenie. Po pierwsze wiąże się to z potrzebami nowej fazy budownictwa socjalistycznego - budowy rozwiniętego społeczeń- stwa socjalistycznego. Osiągamy wciąż wyższy poziom rozwoju sił wytwórczych i coraz lepiej zaspokajane są materialne potrzeby społec- zeństwa. W tych warunkach ideowo-moralne motywacje działań ludzi stają się coraz ważniejszą przesłanką dalszego wszechstronnego rozwoju kraju i jego obywateli. Po drugie zaś, procesy odprężenia w Europie i na świecie powodują nasilenie kontaktów i wymiany między- narodowej, musimy więc być coraz lepiej i pełniej przygotowani do ideologicznej konfrontacji.

W tej sytuacji specjalnego waloru nabiera partyjna działalność ideowo-wychowawcza, której rytm w ostatnich kilku latach ożywił się znacznie. Nastawiona była ona na rozwijanie socjalistycznych postaw i poglądów wśród członków i kandydatów partii, bowiem niezmiernie dużo zależy od jakości członków partii, od ich postaw prezentowanych w codziennym działaniu. Jednak ogrom stojących przed krajem zadań wymaga świadomego w nich uczestnictwa nie tylko członków partii, ale i bezpartyjnych, całego społeczeństwa. Z tego właśnie względu dzia- łalnością ideowo-wychowawczą nie mogą się zajmować tylko ideologicz-

ne wydziały wojewódzkich, miejskich i gminnych instancji partyjnych. Działalność taka powinna być prowadzona również w podstawowych organizacjach partyjnych. Dlatego też - z inicjatywy Komitetu Wojewódzkiego PZPR - w dniu 11 marca 1975 r. uchwałą Komitetu Uczelnianego PZPR został powołany Uczelniany Ośrodek Pracy Ideowo-Wychowawczej UMCS. Zgodnie z treścią uchwały ośrodek działa jako organ KU PZPR planujący i kierujący całokształtem politycznego kształcenia członków i kandydatów partii oraz koordynujący działalność ideowo-wychowawczą w Uczelni.

Na posiedzeniu Rady Programowej ośrodka w dniu 8 maja 1975 r. przedyskutowano projekt "Ramowego planu pracy" Ośrodka, a następnie plan ten na posiedzeniu KU PZPR w dniu 15 września 1975 r. - został zatwierdzony do realizacji, stając się integralną częścią "Programu pracy ideowo-wychowawczej w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej".

Działalność UOPTW skierowana jest na ideowo-polityczne oddziaływanie zarówno na środowisko nauczycieli akademickich, jak i środowisko studenckie. Zgodnie z planem pracy UOPTW prowadzi działalność trójkierunkową, a mianowicie:

1. szkolenie ideowo-polityczne w Uczelni - obejmuje szkolenie kadry kierowniczej UMCS, szkolenie w OOP i w SZSP;
2. działalność własną mającą na celu rozwijanie innych niż szkolenie form ideowego oddziaływania - obejmuje m.in. organizowanie odczytów lektorów KC PZPR oraz spotkań z interesującymi ludźmi dla aktywu bądź całej POP, inicjowanie dyskusji tematycznych, organizowanie odczytów w ramach miesięcy "ekonomii", "polityki", "filozofii" itd.

3. działalność informacyjno-propagandową - obejmuje ona projekcję filmów o tematyce społeczno-politycznej, organizowanie wystaw okolicznościowych, inicjowanie badań naukowych dotyczących świadomości politycznej studentów.

Działalność ośrodka została rozpoczęta w końcu ubiegłego roku akademickiego; sainsaugurowało ją spotkanie w dn 28 V 1975 r. aktywu partyjnego UMCS z kierownikiem Wydziału Pracy Ideowo-Wychowawczej KC PZPR, tow. Wiesławem Klimczakiem. W bieżącym roku akademickim zorganizowane zostało w dn 8 i 9 września br. seminarium dla kadry kierowniczej UMCS nt. "Zasady i formy kierowania uczelnią". Uczestnicy seminarium w swoich wypowiedziach ustosunkowywali się do tez przedstawionych w referatach, wysuwali postulaty i wnioski zmierzające do usprawnienia procesu organizacji i kierowania uczelnią, wzbogacili je problematyką pracy ideowo-wychowawczej z młodzieżą na wydziałach i w instytutach.

Istotnym czynnikiem kształtującym socjalistyczne postawy studentów powinny być dyskusje publiczne, w których poruszane byłyby problemy ideowo-polityczne i światopoglądowe. W tym celu ośrodek zorganizował w dniu 22 I 1975 r. dyskusję nt. "Opiekun studenckich grup partyjnych", w której wzięli udział opiekunowie grup partyjnych, studenci - członkowie partii oraz przedstawiciele RU SZSP. Obecnie czynione są przygotowania do zorganizowania w dniu 15 XII dyskusji nt. "Rola opiekuna grup i lat studenckich w systemie wychowawczym uczelni". W następnych miesiącach zorganizowane zostaną dyskusje na temat studenckiego ruchu naukowego i kulturalnego.

Szczególne intensywne prace UOPIW miały miejsce w m-cu listopadzie, bezpośrednio przed VII Zjazdem PZPR. W dniu 3 XI odbyło się spotkanie aktywu partyjnego z tow. dr Henrykiem Chołajem, na którym wygłosił od odczyt nt. "Budowa rozwiniętego społeczeństwa socjalis-

tycznego a nauki społeczne". W dniu 4 XI odbyła się w ośrodku dyskusja panelowa nt. "Polske roku zjazdowego", której celem było ukazanie osiągnięć budownictwa socjalistycznego w Polsce, jego perspektyw oraz miejsca socjalistycznej Polski w świecie. W dniu 7 XI gościliśmy w ośrodku tow. prof. dr A.F. Smirnowa z Akademii Nauk Społecznych przy KC KPZR w Moskwie, który wziął udział w dyskusji z przedstawicielami lubelskiego ośrodka nauk filozoficznych i politycznych na temat problemów budownictwa socjalistycznego w ZSRR i innych krajach oraz roli, jaką w tym zakresie odgrywają nauki społeczne i humanistyczne.

W dniu 19 XI odbyło się spotkanie z kandydatami PZPR inaugurujące szkolenie kandydatów w naszej POP. Na spotkaniu tym tow. dr Edward Olszewski zapoznał kandydatów z systemem szkolenia i tematyką seminariów oraz podał literaturę obowiązującą w samokształceniowym systemie szkolenia kandydatów. Tow. dr Emil Horoch przedstawił słuchaczom w syntetycznym ujęciu problematykę związaną ze zjazdami partii /od I do VII Zjazdu/. W drugiej części spotkania słuchacze obejrzelі przeźrocza "Rozwój społeczno-gospodarczy PRL w latach 1971-1975 oraz wysłuchali komentarza do nich.

W listopadzie realizowany był także "miesiąc ekonomii", w ramach którego pracownicy naukowci z Wydziału Ekonomicznego wygłaszali odczyty o tematyce ekonomicznej.

Dotychczasową działalność UOPIW charakteryzuje poszukiwanie właściwych form ideowego oddziaływania na środowisko akademickie. Będzie ona ulegała zmianom i wzbogaceniu w miarę przybywania doświadczeń.

mgr Witold Jóźkowiak

II. Międzyuczelniany Instytut Nauk Politycznych UMCS

Międzyuczelniany Instytut Nauk Politycznych UMCS został utworzony i funkcjonuje od dnia 1-go października 1975 roku. Na stanowisko dyrektora instytutu powołany został dotychczasowy kierownik Studium Nauk Politycznych UMCS doc.dr Albin KOPRUKOWNIAK. Wojewódzkie władze partyjne inicjując powołanie Międzyuczelnianego Instytutu Nauk Politycznych miały na względzie integrację w lubelskim środowisku akademickim dydaktyki i badań naukowych z zakresu nauk politycznych. Integracja ta stanowi przesłankę ujednoczenia dydaktyki we wszystkich uczelniach i zapewnienia jej wysokiego poziomu merytorycznego. Czynnikiem ułatwiającym w pewnym stopniu proces integracyjny było naturalne ciążenie ku uniwersytetowi jednostek organizacyjnych nauk politycznych innych uczelni. Dotyczy to przede wszystkim Akademii Medycznej i Wyższej Szkoły Inżynierskiej, których pracownicy mieli możliwość brania udziału we wszystkich posiedzeniach naukowych w Studium Nauk Politycznych UMCS. Jednocześnie Studium świadczyło istotną pomoc organizacyjną, dydaktyczną i merytoryczną jednostce organizacyjnej i pracownikom nauk politycznych Akademii Medycznej.

Instytut organizacyjnie jest integralną częścią struktury Uniwersytetu i podlega bezpośrednio Rektorowi. Wszyscy pracownicy Instytutu są na etatach Uniwersytetu. Obecnie Międzyuczelniany Instytut Nauk Politycznych liczy 38 pracowników w tym 30 naukowo-dydaktycznych - 1 - samodzielny pracownik, 2 starszych wykładowców, 1-wykładowca, 2-adiunktów i 15 starszych asystentów i asystentów. Dla perspektyw rozwojowych instytutu decydujące znaczenie ma fakt istnienia bardzo licznej grupy adiunktów. Jest to wynikiem właściwej polityki kadrowej prowadzonej w Studium Nauk Politycznych UMCS,

a obecnie w Instytucie. Od momentu objęcia przez doc.dr A. Kopruckowiaka kierownictwa Studium w październiku 1969r. do chwili obecnej 6 pracowników uzyskało stopień doktora, a dwóch dalszych uzyska je w bieżącym roku akademickim. To szybkie tempo rozwoju naukowego przy znacznych dążeniach dydaktycznych i licznych obowiązkach pozadydaktycznych jest wynikiem bardzo dobrej organizacji pracy, opieki merytorycznej i właściwego klimatu stosunków międzyludzkich jakie stworzył doc.dr A. Kopruckowiak.

Dla zabezpieczenia prawidłowego toku zajęć dydaktycznych i ich właściwego poziomu merytorycznego powołane zostały zespoły dydaktyczne grupujące pracowników prowadzących zajęcia z podstaw nauk politycznych na poszczególnych uczelniach.

Kierownikami tych zespołów są: w Uniwersytecie dr B. Pawłowski, AM - mgr H. Soćko, WSI - dr J. Olszewski i AR - dr M. Żmigrodzki. Kierownicy zespołów kierują całokształtem procesu dydaktycznego w poszczególnych uczelniach.

Następuje także znaczna intensyfikacja badań naukowych. Obejmują one pięć zasadniczych kierunków: teorii polityki i organizacje polityczne, stosunki międzynarodowe, współczesna myśl i ruchy polityczne, politykę społeczno-gospodarczą oraz badanie w kręgu Polonii. Ostatni kierunek badań związany jest z działalnością Centrum Polonijnego jakie utworzone zostało w Uniwersytecie. Kierunkom badań odpowiadają powołane zespoły naukowo-badawcze, którymi kierują: dr M. Żmigrodzki, dr J. Pietras, dr E. Olszewski, dr J. Olszewski i dr W. Kucharski. Miarą rezultatów badawczych pracowników naukowych instytutu jest nasz udział w czterech problemach węzłowych: badanie kultury politycznej społeczeństwa polskiego, teoria rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego, badania Polonii oraz struktury społecznej i świadomości narodowej. Ukazały

się dwie monografie pracowników Instytutu - E. Olszewskiego "Początki władzy ludowej na rzeszowszczyźnie 1944-1947" Lublin 1974 oraz J. Jachymka "Oblicze społeczno-polityczne wsi lubelskiej 1930-1939/, Lublin 1975. E. Olszewski i R. Droba uzyskali za prace doktorskie nagrodę III stopnia Ministra Nauki, Techniki i Szkolnictwa Wyższego. Ukazało się już także ponad sto publikacji pracowników Instytutu.

Dalszy szybki i pomyślny rozwój Międzyuczelnianego Instytutu Nauk Politycznych UMCS zależny jest od wielu czynników. Problemem podstawowym jest brak pomieszczeń. Instytut zajmuje cztery lokale na Wydziale Prawa i Administracji z czego w jednym znajduje się biblioteka i czytelnia, w drugim sekretariat i na 30 pracowników przypadają dwa pomieszczenia. W pozostałych uczelniach instytut dysponuje tylko pomieszczeniem w celu przeprowadzenia dyżurów i konsultacji ze studentami. Nie są to zatem warunki, w których prowadzić można normalną pracę naukową. Pociąga to za sobą poważne trudności organizacyjne. Warunki lokalowe powinny ulec poprawie w przyszłym roku akademickim, kiedy to zgodnie z obietnicą i decyzjami KW PZPR Instytut otrzymać ma lokal po Wojewódzkim Ośrodku Kształcenia Ideowego przy ul. Krakowskie Przedmieście.

Poważne są także obciążenia dydaktyczne pracowników przekraczające pensje. Dodać do tego należy znaczne obowiązki wielu pracowników związane z prowadzeniem szkoleń partyjnych, szkoleń w SZSP oraz prowadzenie zajęć na WUML-u i z tytułu pełnienia funkcji lektorów KW PZPR.

Potrzebne byłoby także większe życzliwe zainteresowanie problemami Międzyuczelnianego Instytut Nauk Politycz-

nych ze strony władz poszczególnych uczelni.

Dr Ryszard Droba

III. Z prac Kolegium Rektorskiego

W listopadzie odbyło się wspólne posiedzenie Kolegium Rektorskiego i Kolegium Dziekańskiego Wydziału Ekonomicznego poświęcone ocenie tego Wydziału i perspektywom jego rozwoju. Było to wprawdzie pierwsze tego typu spotkanie w nowej kadencji władz poświęcone naszemu Wydziałowi. Stanowiło ono jednocześnie kontynuację programu nakreślonego wcześniej / już bowiem w styczniu 1974 odbyło się poszerzone Kolegium Rektorskie z udziałem członków Kolegium Dziekańskiego Wydziału, niektórych profesorów, członków Egzekutywy OOP i przedstawicieli organizacji związkowej na Wydziale/ i poświęcone było problemom rozwoju Wydziału Ekonomicznego w latach 1974-1994, a więc perspektywicznemu planowi Wydziału. Listopadowe spotkanie obu kolegiów poświęcone było okresowi najbliższych pięciu lat. W ramach planowania uniwersyteckiego zarysowuje się więc pewien system planów na wzór systemu planów gospodarczych.

Te dwa posiedzenia nie dzieli duży przedział czasowy a fakt ten świadczy niewątpliwie o tym, że sprawy Wydziału są bliskie naszym władzom uniwersyteckim. Wykazuje on również, że Wydział w dalszym ciągu boryka się z trudnościami, które mimo wysiłków Uczelni i upływu lat nie zostały rozwiązane.

W opracowaniu przygotowawczym na posiedzenie dokonano oceny dotychczasowego rozwoju Wydziału i w oparciu o konkretne realia wysunięto postulaty dotyczące struktury organizacyjnej Wydziału

liczebności studiów, przewidywania dotyczące rozwoju kadry naukowo-badawczej oraz propozycje w zakresie doskonalenia procesu dydaktycznego.

Wydział Ekonomiczny został powołany do życia w 1965 r.

i rozpoczął swoją działalność przy bardzo skromnym stanie kadrowym i w jeszcze skromniejszych warunkach lokalowych. Sytuacja lokalowa nie jest zresztą dotychczas rozwiązana a przyznana Wydziałowi część budującego się gmachu już obecnie nie mieści aktualnie zatrudnionych pracowników. Postuluje się w związku z tym dokonanie rewizji podziału nowego gmachu pod kątem zapewnienia Wydziałowi takich warunków lokalowych, które stwarzałyby możliwości optymalizacji procesu naukowo-badawczego i dydaktycznego. Dotychczasowa sytuacja lokalowa jest jednym z najtrudniejszych problemów rozwojowych, pogarszanym przez brak odpowiednich warunków mieszkaniowych dla wielu młodych pracowników nauki.

Wydział w dalszym ciągu boryka się z trudnościami kadrowymi a problem ten tylko częściowo został rozwiązany przez kształcenie pracowników we własnym zakresie i pozyskiwanie ich z innych ośrodków akademickich. Wprawdzie w minionym dziesięcioleciu nastąpił znaczny wzrost liczby nauczycieli akademickich / z 21 w roku 1965 do 96 w roku 1975/, jednak nie nadążał on za szybkim rozwojem kształcenia. Przy okazji zaznaczyć należy, że żaden z wydziałów uczelni nie może poszczycić się taką dynamiką kształcenia jak nasz Wydział. Jednakże ilość kształcących studentów pozostaje w rażącej dysproporcji do możliwości kadrowych /zwłaszcza w zakresie samodzielnych pracowników nauki/ do warunków lokalowych i wyposażenia technicznego Wydziału.

Opisane warunki sprawiły, że mimo dużego zapotrzebowania gospodarki narodowej na ekonomistów z wyższym wykształceniem nie postulu-

Je się zasadniczego wzrostu przyjęć studentów na I rok studiów. Proponowany nabór powinien mieścić się w granicach 220 studentów. Oznacza to nieznaczny przyrost w porównaniu ze stanem obecnym /185 studentów na I roku/ związany jest jednak z uruchomieniem w bieżącym roku akademickim nowego kierunku studiów w zakresie ekonomiki pracy. Liczebność studiów zaocznych proponuje się utrzymać na obecnym poziomie z tendencjami do jej obniżenia.

Obecna struktura instytutów nie sprzyja integracji naukowo-badawczej i dydaktycznej, co wynika z dwóch zasadniczych faktów. Po pierwsze w Instytutach zgrupowane są zakłady, których pracownicy reprezentują różne zainteresowania naukowe. Po drugie powołano bądź powoła się w najbliższej przyszłości nowe kierunki i specjalności. W związku z tym należy stworzyć Instytut Organizacji i Zarządzania oraz powołać nowy Zakład Polityki Społecznej. Z kolei z udoskonaleniem procesu dydaktycznego wiąże się potrzeba powołania szeregu pracowni takich jak: przetwarzania danych, podstawowych zagadnień rolnictwa, techniki i technologii przemysłu, technik organizatorskich i ergonomii. Niektóre pracownie są już w znacznym stopniu zaawansowane od strony organizacyjnej. Przewiduje się, że pracownie współpracowałyby z Wydziałami Pedagogiki i Psychologii, mogłyby też świadczyć usługi na zewnątrz Uczelni. Ich uruchomienie w znacznej mierze zależy od warunków lokalowych. Priorytetowym zadaniem w zakresie kształcenia i rozwoju kadry naukowej uznano wzmocnienie wydziału poprzez pozyskanie doświadczonych samodzielnych pracowników nauki z innych ośrodków oraz zapewnienie odpowiedniej ilości habilitacji wśród pracowników Wydziału. Za wiodące zadania w zakresie doskonalenia procesu dydaktycznego przyjęto dążenie do integracji merytorycznej programów, skorelowania pracy badawczej z praktyką, rozbudzenie inicjatywy studentów, kształcenie nawyków samodzielnego myślenia i umie-

jętności dostrzegania ważnych naukowych i praktycznych problemów.

W dyskusji najwięcej uwagi poświęcono m.in. rozwojowi kadry naukowej, sprawom lokalowym, pracom naukowo-badawczym, sprawom wydawniczym i doskonaleniu procesu dydaktycznego. Podkreślono konieczność rozliczania pracowników i wyciągania wniosków wobec tych zwłaszcza, którzy korzystali z urlopów naukowych i stypendiów. Wskazano również na trudności związane z badaniami naukowymi, gdyż z wyjątkiem niektórych tematów PAN-owskich inne nie zostały dotychczas zaakceptowane.

Dużo uwagi poświęcono sprawom wydawniczym.

W sprawie doskonalenia procesu dydaktycznego zwrócono uwagę na konieczność zmiany programu niektórych przedmiotów i wyeliminowanie powtórne na zasadność powołanie odpowiednich pracowników, na trudności związane z wydawaniem skryptów. Jak się okazuje w innych ośrodkach skrypty zatwierdzone są przez rektorów, podczas gdy u nas wymagana jest zgoda Ministerstwa. Częściowym rozwiązaniem byłaby tu możliwość przygotowywania materiału w formie artykułów czy krótkich rozpraw, które mogłyby być wypożyczane w bibliotece. Potrzebne byłyby kserografy do potrzeb Instytutów.

Sądzić należy, że niewątpliwie dojdzie jeszcze do spotkania na najwyższym szczeblu uczelniano-wydziałowym po czym będziemy mieli pełny plan rozwoju Wydziału w najbliższych latach.

Dr Luba Matraszek

IV. Kontakty naukowe w Instytucie Prawa Cywilnego UMCS

W dniach od 17 do 22 kwietnia 1975 r. przebywał w Instytucie Prawa Cywilnego UMCS prof.dr Hans W. Fasching, kierownik Katedry Procesu Cywilnego Uniwersytetu w Wiedniu, współpracujący z prof.dr M. Sawczukiem. Prof. Fasching jest autorem m.in. 5-tomowego Komentarza do austriackiego k.p.c., Komentarza do przepisów o sądownictwie polubownym, kilku monografii i wielu innych prac. Pracując na Uniwersytecie jest On jednocześnie przewodniczącym Komisji d/s reformy procesu cywilnego przy Ministerstwie Sprawiedliwości, członkiem zarządu Międzynarodowego Instytutu Procesu Cywilnego oraz piastuje różne funkcje w stałym austriackim sądownictwie polubownym.

Wynikami swych badań i doświadczeniami z praktyki prawniczej wybitny Uczony z Wiednia podzielił się z polskimi przedstawicielami nauki i praktyki prof.prof. E.Wengerkiem, Z.Resichem, W.Berutowiczem, M.Sawczukiem, wygłaszając wykłady i odczyty, odbywając spotkania. Mianowicie wykład pt. "Tendencje rozwoju austriackiego procesu cywilnego" prof. Fasching wygłosił w Instytucie Prawa Cywilnego UMCS, w Instytucie Prawa Cywilnego UAM w Poznaniu, w którym gościł na zaproszenie prof.dr E.Wengerka i w Instytucie Prawa Cywilnego Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie był gościem prof. dr Z. Resicha.

Poza tym na posiedzeniu naukowym w Instytucie Prawa Cywilnego UMCS Gość z Austrii mówił o zagadnieniach ochrony patentowej w Austrii, jak również o innych kwestiach interesujących zebranych. W lubelskim i rzeszowskim Zarządzie Okręgu ZPP prof.Fasching wygłosił odczyty pt. "Uprawnienia sędziego do kierowania procesem cywilnym w Austrii".

W Warszawie prof. Pasching został przyjęty przez Ministra Sprawiedliwości prof. dr W. Berutowicza. Złożył też wizytę w Sądzie Najwyższym, gdzie był przyjęty przez Prezesa Izby Cywilnej oraz zapoznał się z działalnością Biura Orzecznictwa i zwiedził Bibliotekę, SN.

W dniach od 13 do 15 kwietnia br. przebywał w Instytucie Prawa Cywilnego UMCS także prof. dr Vittorio Denti z Uniwersytetu w Pavii we Włoszech - Sekretarz Generalny Międzynarodowego Instytutu Prawa Procesowego Cywilnego. Do Polski został On zaproszony przez Uniwersytet Poznański, zaś w Lublinie gościł na zaproszenie Dyrektora Instytutu Prawa Cywilnego prof. dr hab. M. Sawczuka. Na posiedzeniu zorganizowanym przez Instytut Prawa Cywilnego UMCS i Zarząd Miejski ZPP w Lublinie włoski uczoney wygłosił wykład pt. "Dochodzenie roszczeń pracowniczych przed sądami pracy według nowych włoskich przepisów".

Wizyty obu uczonych są konsekwencją rozwijającej się współpracy naukowej i wymiany poglądów oraz doświadczeń między przedstawicielami polskiej nauki prawa i procesu cywilnego a przedstawicielami tych dyscyplin z innych krajów.

Należy tu bowiem przypomnieć, że prof. Pasching uczestniczył w Międzynarodowych Konferencjach Procesu Cywilnego Krajów Socjalistycznych, które dotychczas odbyły się kolejno w Budapeszcie, Berlinie i Warszawie.

W 1976 r. spodziewamy się wizyt prof. dr D. A. Czechota /ZSER/ i prof. dr M. Püschela /NRD/.

W okresie od 13 do 30 września 1974 r. prof. dr hab. M. Sawczuk przebywał w Modenie /Włochy/. Jako gość tamtejszego Uniwersytetu w Instytucie Prawa Cywilnego w Modenie wygłosił dwa wykłady w języku włoskim. Jeden z tych odczytów powtórzony został w Instytucie Prawa Cywilnego w Pavii. Prof. dr hab. M. Sawczuk uczestniczył

także w seminarium w Instytucie Prawa Cywilnego Wydziału Prawa w Bolonii z zakresu prawa cywilnego prywatnego i procesowego. Obecnie prof.dr M. Sawczuk przebywa na stażu naukowym w Paryżu, gdzie bada zagadnienia ochrony własności przemysłowej.

Należy odnotować też wizyty w Instytucie polakich naukowców. W dniu 12 VI 1975 r. przebywała w Instytucie doc.dr hab. E. Łętowska z INP PAN, która na posiedzeniu naukowym wygłosiła referat nt. "System źródeł prawa a prawo cywilne". W ramach współpracy z Uniwersytetem Łódzkim doc.dr hab. A. Rembieliński z tego Uniwersytetu wygłosił w dniu 7 X 1975 r. w Instytucie Prawa Cywilnego referat nt. "Wymuszenie umowy dobrowolnej w trybie administracyjnym i arbitrażowym". Wspólnie z Kołem ZPP w Lublinie został zorganizowany w dniu 10 VI 1975 r. odczyt doc.dr hab. A. Wąsiewicz z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na temat: "System obowiązkowych ubezpieczeń komunikacyjnych w Polsce".

mgr Janusz Mazurek

V. Z działalności Studenckiego Koła Nauk Politycznych

Niewiele czasu dzieli nas od jubileuszu 10-lecia istnienia Studenckiego Koła Nauk Politycznych w Lublinie. Założone bowiem zostało w październiku 1966 r. i objęło swym zasięgiem środowisko studenckie UMCS. Warto tu dodać, że analogiczne koła przy AR, AM czy WSI powstały dopiero w latach 1970-1971 przy czynnej pomocy członków KOŁA NAUK POLITYCZNYCH UMCS.

Na przestrzeni bez mała 10 lat w pracach koła brało udział ponad stu studentów, podnosząc swój poziom socjalistycznej kultury politycznej, szerząc ją w środowisku studenckim. Członkowie koła zorganizowali w tym okresie ponad 60 spotkań dyskusyjnych, prelekcji

odczytów i zebrań, uczestniczyli w 16 ogólnopolskich seminariach politologicznych, przeprowadzili trzy akcje ankietowe, mające na celu badanie poziomu świadomości społeczno-politycznej określonych grup społecznych.

Zebranie i opracowanie tych ankiet stanowiło i stanowi główny trzon pracy naukowo-badawczej studentów - członków koła.

Warto poświęcić trochę uwagi krótkiemu zarysowi historii działalności koła. W pierwszym roku koło działające pod patronatem RO ZSP i nie mające opiekuna naukowego, borykało się z poważnymi kłopotami organizacyjnymi. Dopiero pod koniec r.1967 działalność merytoryczna koła otrzymała wsparcie ze strony Studium Nauk Politycznych.

Pierwszym opiekunem naukowym został mgr E. Olszewski, zaś przewodniczącym student Wydziału Prawa i Administracji - kol. Gregorowicz.

Pierwszymi formami pracy koła były wówczas spotkania dyskusyjne.

W r.1968 koło liczyło już ponad 20 członków. W maju 1968 r. nowym przewodniczącym koła został student Wydziału Humanistycznego - R. Setnik. Nastąpiła też zmiana opiekuna naukowego - został nim mgr J.Juszczyński, który zainicjował nową formę pracy koła - prowadzenie badań ankietowych.

Dwa następne lata pracę koła cechuje wzmożona aktywność. W kwietniu 1970 r. SKNP organizuje wspólnie z kołami naukowymi ekonomistów i historyków Ogólnopolskie Seminarium Leninowskie, na którego forum członek koła A. Sikorski wygłasza referat nt. "Demokracja a dyktatura proletariatu". Koło nawiązuje kontakt z lubelskim oddziałem PTNP, a w sierpniu 1970r. członkowie koła przeprowadzają akcję ankietową na Zamojszczyźnie, zbierając łącznie 272ankiety na temat: stosunek ludności Zamojszczyzny do problemu pojednania polsko-niemieckiego. Badania te członkowie koła kontynuowali też w latach 1971-1972, zbierając łącznie ponad 2000 ankiet, które opracowane zostały w r.1973. Podkreślić należy niezwykle trafny moment przepro-

wadzenia tych badań: pierwsza ich tura odbyła się przed podpisaniem układu między PRL i NRP, druga po podpisaniu, ale przed ratyfikacją, trzecia zaś po ratyfikacji tego układu. Dzięki to możliwości uchwycenia zmian w świadomości politycznej ludności Zamojszczyzny w kwestii niemieckiej.

Pod koniec roku 1971 działalność Koła ulega zahamowaniu. Liczebność spada do około 15 członków. Mimo to jednak przedstawiciel Koła R.Gąszczyk, wchodzi do zarządu nowo wybranego Ogólnopolskiego Komitetu Koordynacyjnego Kół Nauk Politycznych. W listopadzie 1971 r. na sesji w Opolu, poświęconej politycznym czynnikom rozwoju Polski, członek Koła, H. Waszyński zdobył II nagrodę. Na sesji w Poznaniu, w grudniu tego roku, nt. "NRD - nasz sąsiad" R.Gąszczyk zostaje wyróżniony za zreferowanie dotychczasowych prac Koła i za udział w dyskusji.

Jeszcze w 1972 r. trzech członków Koła brało udział w Ogólnopolskim Seminarium Politologicznym w Gdańsku nt. Młodsze a rewolucja naukowo-techniczna. Na seminarium tym R.Gąszczyk zdobył wyróżnienie za referat: "Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami przemysłowymi". W tym też roku R. Gąszczyk został przewodniczącym SKNP. Koło liczyło wówczas 15 osób.

W roku akademickim 1973/74 nowym przewodniczącym SKNP zostaje student Wydz. Ekonomii UMCS - R.Radzik. Opracowuje on nową ankietę, której celem jest zbadanie poziomu kultury politycznej w lubelskim środowisku studenckim. Działalność Koła koncentruje się jednak na organizowaniu otwartych spotkań dyskusyjnych dla środowiska studenckiego. Do osiągnięć Koła w tym okresie zaliczyć należy zdobycie II nagrody przez M.Kokoszka za referat o maciźmie na seminarium politologicznym we Wrocławiu oraz opracowanie nowej ankiety przez kol.A.Korybskiego. Prace nad nią były prowadzone pod patronatem kierownika Studium Nauk Politycznych - doc.dr Albina Koprukow-

niaka. Ponadto ankieta została przekonsultowana z pracownikami warszawskiego OBoPiSP. Celem jej było uchwycenie przemian w świadomości społeczno-politycznej mieszkańców wsi Roztocza. Próba pilotażowa nowej ankiety, przeprowadzona latem 1974 r. dała pomyślne rezultaty.

W maju 1974 r. ukonstytuował się nowy zarząd SKNP. Przewodniczącym Koła został A. Korybski. Nastąpiła też zmiana opiekuna naukowego - został nim mgr S. Stępień. Nowy rok akademicki 1974/75 jest dla członków Koła okresem wytężonej pracy nad realizacją ankiety studenckiej. W wyniku tej pracy zebranych zostaje około 500 formularzy ankiety. Regularnie przeprowadzane są też otwarte spotkania dyskusyjne dla środowiska studenckiego. Członkowie Koła brali też aktywny udział w Ogólnopolskich seminariach politologicznych - na seminarium w Krakowie kol. A. Przyborska za referat: "Sztuka jako specyficzna forma wiadomości" otrzymała wyróżnienie, na seminarium w Katowicach kol. B. Gajewska zdobyła III nagrodę za referat: "Rolnicy a przyszłość gospodarstwa chłopskiego", a na seminarium w Warszawie A. Korybski otrzymał III nagrodę za referat: "Ustrój polityczny w okresie KRN a zakres obowiązywania postanowień Konstytucji marcowej". A. Chałupczak został wybrany do Zarządu Ogólnopolskiego Komitetu Koordynacyjnego Kół Nauk Politycznych.

Latem 1975 r. członkowie Koła podczas obozu naukowego na Roztoczu kontynuowali badania ankietowe rozpoczęte w roku ubiegłym, zbierając około 1000 szt. formularzy tej ankiety.

W bieżącym roku akademickim /1975/76/ działalność członków Koła skierowana jest głównie na opracowanie wyników obu przeprowadzonych ankiet. Obok tego nie zaniedbuje się też działalności samokształceniowej członków SKNP oraz organizowania otwartych spotkań dyskusyjnych dla środowiska studenckiego. Członkowie Koła przysto-

wują się też do wzięcia udziału w tegorocznych ogólnopolskich seminarjach politologicznych. Podczas zorganizowanego w listopadzie 1975 r. ogólnopolskiego seminarium w Piasecznie kol. A. Korybski zdobył II nagrodę za referat: "Potrzeby społeczne a kształtowanie kultury politycznej i kultury prawnej". Członkowie SKNP UMCS zamierzają też zorganizować w bieżącym roku akademickim ogólnopolskie seminarium, poświęcone problemom świadomości politycznej naszego społeczeństwa. Na seminarium tym zaprezentowane zostaną opracowania dwóch ankiet, przeprowadzonych przez członków Koła. Zarząd Koła, korzystając z przychylnej atmosfery i daleko idącej pomocy ze strony Międzyuczelnianego Instytutu Nauk Politycznych, zamierza też jeszcze ściślej powiązać merytoryczną działalność Koła z problematyką tematów węzłowych Instytutu oraz z zapotrzebowaniem społecznym. W tym celu jeszcze w bieżącym roku akademickim opracowana zostanie nowa ankieta, mająca na celu badanie świadomości społeczno-politycznej ludności Lubelskiego Zagłębia Węglowego. Chodzi tu o uchwycenie mechanizmu zmian tej świadomości pod wpływem gwałtownego uprzemysłowienia wymienionego regionu kraju. Dlatego też konieczne będzie ponowienie ankiety w LZW za lat kilka, kilkanaście.

Obecnie Koło Nauk Politycznych UMCS skupia ponad 30 studentów, począwszy od historyków i prawników, a skończywszy na biologach i matematykach. Funkcję przewodniczącego koła pełni kol. H. Chałupczak, student Wydziału Humanistycznego UMCS, zaś do najbliższych wyróżniających się członków koła należą: A. Hałasa, A. Korybski, M. Kuryś i A. Król. Kuratorem koła jest dyrektor Instytutu doc. dr Albin Kopruckowiak, a opiekunem mgr S. Stępień. Koło nawiązało współpracę z Uczelnianym Ośrodkiem Pracy Ideowo-Wychowawczej UMCS.

W dalszym ciągu podstawą pracy naukowo-badawczej, prowadzi-

nej przez członków koła, będą problemy świadomości społeczno-politycznej społeczeństwa polskiego. Ambitnym zamierzeniem obecnego zarządu SKNP oraz opiekuna naukowego koła jest zorganizowanie ogólnopolskich badań świadomości społeczno-politycznej społeczeństwa, prowadzonych przez studenckie koła polityczno-społeczne, działające we wszystkich ośrodkach akademickich w kraju, które te badania byłyby kierowane i koordynowane przez Studenckie Koło Nauk Politycznych UMCS. Można mieć pewność, że przy poparciu i pomocy ze strony Międzyuczelnianego Instytutu Nauk Politycznych oraz ze strony RU UMCS zamierzenie to zostanie zrealizowane, uświetniając w ten sposób jubileusz 10-lecia istnienia Koła Nauk Politycznych UMCS.

Mgr Stefan Stępień

VI. Z działalności SZSP

Nowa kadencja Rady Uczelnianej

23 listopada odbyła się uczelniana konferencja sprawozdawczo-wyborcza SZSP, która podsumowała dwuletni dorobek organizacji. Jest to organizacja największa w środowisku lubelskim. Zrzesza 6237 studentów stacjonarnych, 2280 studentów zaocznych i 250 młodych pracowników nauki.

Omówione zostały podstawowe kierunki działania Związku. Zarówno w sprawozdaniu, jak i w dyskusji podkreślano brak systematyczności i niską efektywność pracy ideowo-kształceniowej. Tylko 15% grup działania podjęło systematyczne kształcenie. Niezadawalający jest również udział studentów w Turnieju Wiedzy Politycznej. Uczestniczyło w nim około 40% studentów, największą frekwencją wy-

jechał się Wydział Prawa i Administracji.

W dyskusji wskazano na możliwość włączenia młodych pracowników nauki - członków SZSP do aktywizacji grup działania i ich udziału w realizacji programu ideowo-wychowawczego. W uchwale konferencji wytyczono kierunki kształcenia ideowego. W celu zwiększenia atrakcyjności i efektywności tej działalności uwzględniono współpracę z Uczelnianym Ośrodkiem Pracy Ideowo-Wychowawczej i Międzyuczelnianym Instytutem Nauk Politycznych oraz udoskonalenie i uatrakcyjnienie prowadzonych już form pracy: SOP "Publikum", uczelnianej i wydziałowych szkół aktywu, obozów i seminariów szkoleniowych.

Drugą ważną dziedziną działalności SZSP jest nauka. Istnieje 23 koła naukowe. Nie wszystkie prowadzą systematyczne badania. W nowej kadencji rady uczelnianej rozwijać się będzie w dalszym ciągu studencki ruch naukowy, zwracając szczególną uwagę na pełniejsze wykorzystanie efektów badawczych kół naukowych dla potrzeb gospodarczych i społecznych regionu. Jednocześnie dążyć się będzie do ściślejszego powiązania tematyki prac badawczych kół z pracą naukowo-badawczych kół z pracą naukowo-badawczą poszczególnych instytutów.

Zarówno w dyskusji, jak i w uchwale wiele uwagi poświęcono rozwijaniu działalności kulturalnej, sportowo-turystycznej, rozwiązywaniu problemów socjalnego i bytowego zabezpieczenia studiów.

Wybrane zostały nowe władze Rady Uczelnianej. Przewodniczącym został Ryszard Piotrowicz z V roku matematyki, wiceprzewodniczącym Anna Frąckowiak z III roku pedagogiki specjalnej, Kazimierz Jarosz z III roku historii i Edward Jaroszuk z III roku prawa.

L a t o 75

Nigdy jeszcze akcja letnia nie była przeprowadzana z takim rozmachem. W tym roku w obozach naukowych zagranicznych praktykach

zawodowych, obozach szkoleniowych i wypoczynkowych, międzynarodowych hufcach pracy, w różnorodnych formach turystyki krajowej i zagranicznej, w studenckich praktykach robotniczych wzięło udział około 4800 osób.

Koła naukowe naszego Uniwersytetu zorganizowały 11 obozów, w tym 6 w ramach obozu kompleksowego zorganizowanego na terenie Lubelskiego Zagłębia Węglowego.

Uczestnicy wszystkich studenckich praktyk robotniczych objęci zostali działalnością propagandowo-informacyjną. Były to spotkania na temat Uniwersytetu, organizacji studenckiej, roli SZSP we współzarządzaniu Szkołą Wyższą oraz jej miejsca w ruchu młodzieżowym.

Około 30% uczestników praktyk robotniczych i obozów naukowych wzięło udział w akcjach, "Każdy kłós na wagę złota" i "Zbieramy plon jesieni".

Koło naukowe językoznawców zostało nawet w tej akcji wyróżnione przez RW FSZMP.

W działalności kulturalnej ciekawą formą była letnia wędrowka grupy "Provizorium" po wsiach Rostocza, gdzie prezentowany był "Nowy Don Kichot" Fredry.

Na podstawie umowy z organizacjami studenckimi z Uniwersytetu Lwowskiego, Uniwersytetu w Debreczynie i w Ożomuńcu wymienione zostały 3 hufce pracy.

Budujemy swoją uczelnię

Na wszystkich prowadzonych aktualnie budowach obiektów uniwersyteckich pracują studenci. W ramach prowadzonej w środowisku akcji "Budujemy swoje uczelnie" grupy działania pracują w ciągu tygodnia po 8 godzin dziennie.

Elżbieta Wojtalik

Spis treści	str.
I. Ośrodek pracy ideowo-wychowawczej UMCS	1
II. Międzyuczelniany Instytut Nauk Politycznych UMCS	15
III. Z prac Kolegium Rektorskiego	18
IV. Kontakty naukowe w Instytucie Prawa Cywilnego UMCS	22
V. Z działalności Studenckiego Koła Nauk Politycznych	24
VI. Z działalności SZSP	29

Oddz. Pr. Nauk.

Biblioteka Uniwersytetu
MARIJ CURIE-SKŁODOWSKIEJ
w Lublinie

14758

CZASOPISMA

1975